

تحلیل قیمت‌گذاری خوراک پتروشیمی

۱۳۹۳/۰۱/۲۰ - ۱۲:۰۶

تغییر نرخ خوراک صنایع پتروشیمی جزو موضوعاتی است که از مدت‌ها پیش مورد بحث کارشناسان بوده و این روزها نیز جزو داغ‌ترین مباحث در میان سیاست‌گذاران اقتصادی است.

تهیه و تنظیم: پژوهشکده دنیای اقتصاد

۱-نگاهی بر وضعیت خوراک صنعت پتروشیمی تغییر نرخ خوراک صنایع پتروشیمی جزو موضوعاتی است که از مدت‌ها پیش مورد بحث کارشناسان بوده و این روزها نیز جزو داغ‌ترین مباحث در میان سیاست‌گذاران اقتصادی است. دولت در سال ۱۳۸۹ و در راستای اجرای فاز اول طرح هدمندسازی یارانه‌ها، تصمیم گرفت تا قیمت خوراک گاز پتروشیمی‌ها را افزایش دهد، به طوری که قیمت گاز مصرفی پتروشیمی‌ها ۲۹ درصد قیمت گاز صادراتی باشد و هر سال چهار درصد به ضریب سال قبل اضافه شود تا در نهایت، پس از نه سال، قیمت خوراک گاز پتروشیمی‌ها برابر ۶۵ درصد قیمت گاز صادراتی باشد. با اجرای قانون هدمندسازی یارانه‌ها، دولت قیمت خوراک پتروشیمی‌های گازی را معادل ۲۹ درصد قیمت گاز صادراتی تعیین کرد اما در اثر چانه‌زنی‌های بخش خصوصی و به دلیل برخی ملاحظات، موفق نشد در سال‌های بعد قیمت خوراک گازی را افزایش دهد.

صنایع پتروشیمی ایران بر حسب نوع محصولی که تولید می‌کنند از دو نوع خوراک گازی و مایع تغذیه می‌کنند. واحدهای تولیدی که الفین (اتیلن، پروپیلن و در ادامه زنجیره تولید انواع پلی اتیلن و پلی پروپیلن) محصول اصلی آن‌ها به شمار می‌رود، عمدتاً از گاز اتان و فرآورده‌های نفتی مایع (نفتا، پروپان، بوتان، رافینیت و ...) استفاده

می‌کنند که در پالایشگاه‌ها تولید می‌شود. اما واحدهایی که محصول اصلی آن‌ها متانول، آمونیاک و اوره است، بیشتر از گاز متان استفاده می‌کنند. بحثی که وجود دارد و منتقدان وضعیت کنونی بر آن تاکید دارند، این است که خوراک گازی در مقایسه با خوراک مایع بسیار ارزان تر در اختیار پتروشیمی‌ها قرار می‌گیرد و این امر موجب می‌شود تا سوددهی پتروشیمی‌های گازی بسیار بیشتر از پتروشیمی‌های با خوراک مایع باشد. نتیجه این است که سرمایه‌گذاران انگیزه کافی برای سرمایه‌گذاری در صنایع با خوراک مایع را پیدا نمی‌کنند و این امر موجب رشد ناهمگون صنعت پتروشیمی می‌شود. برخی بر این عقیده هستند که قیمت خوراک گازی باید برابر قیمت گاز صادراتی تعیین شود تا توازن میان پتروشیمی‌های گازی و مایع مجدداً برقرار شود. اما عده‌ای دیگر نیز عنوان می‌کنند که قیمت خوراک گازی باید به گونه‌ای تعیین شود که جذابیت سرمایه‌گذاری در صنعت پتروشیمی در ایران در مقایسه با رقبای منطقه‌ای (به‌خصوص عربستان) حفظ شود و در نتیجه، بهتر است که به‌جای تعیین قیمت بر مبنای نرخ گاز صادراتی به ترکیه، حداقل متوسط نرخ خوراک تحویلی به صنایع در کشورهای منطقه مبنا باشد.

در حال حاضر نرخ گاز متان تقریباً برابر ۷۰۰ ریال به ازای هر مترمکعب است. این نرخ در سال ۱۳۸۹ و با استفاده از فرمول زیر محاسبه شده و تا به حال تغییر نکرده است:

$$B - (28 / (29\% * \text{قیمت نفت در ژاپن})) * A$$

در این فرمول، (28 / (B - قیمت نفت در ژاپن * A)) رابطه قیمت‌گذاری گاز صادراتی است. در آن زمان قیمت نفت حدود ۶۰ دلار در نظر گرفته شده است که بر اساس آن، قیمت خوراک گازی چیزی حدود ۷ سنت بوده که با در نظر گرفتن نرخ تسعیر ارز ۱۰۰۰۰ ریالی، معادل ۷۰۰ ریال به ازای هر مترمکعب شده است.

قیمت گاز اتان در ایران در حال حاضر برابر ۱۴۱ دلار به ازای هرتن است و از مهر ماه سال ۱۳۹۱ هزینه گاز اتان مصرفی واحدهای پتروشیمی با اعمال دلار مبادله‌ای از آنان دریافت می‌شود. فرمول قیمتگذاری گاز اتان بر اساس قانون هدفمندی یارانه ها به شرح زیر است:

$$*E*D*C = \text{قیمت گاز خوراک اتان بر مبنای دلار هرتن}$$

قیمت خوراک مایع نیز برای بنگاه‌هایی که از خوراک مایع استفاده می‌کنند، بر مبنای قیمت فوب خلیج فارس با پنج درصد تخفیف تعیین می‌شود. گفته می‌شود که دولت در نظر دارد تا قیمت گاز متان را حدود ۱۳ سنت تعیین کند و حداقل ۱۵ درصد تخفیف برای خوراک مایع در نظر بگیرد تا بتواند بنگاه‌ها را تشویق به سرمایه‌گذاری در بخش صنایع با خوراک مایع کند و مشکلات کشور در زمینه محصولاتی چون پروپیلن و سایر محصولات تولید شده در پتروشیمی‌های با خوراک مایع را از این طریق رفع کند. با در نظر گرفتن سناریو-های فوق و براساس نرخ ارز مبادله‌ای ۲۴۷۷ تومانی، قیمت فعلی و آتی خوراک شرکت‌های پتروشیمی حاضر در بورس اوراق بهادار تهران مطابق جدول زیر خواهد بود.

قیمت فعلی و آتی خوراک پتروشیمی‌های بورسی

پتروشیمی

خوراک مصرفی

قیمت فعلی خوراک

قیمت آتی خوراک(احتمالی)

فن آوران

گاز متان

۸/۲ سنت هر مترمکعب

(برپایه دلار مبادله ای)

۱۳ سنت هر مترمکعب

زاگرس

پردیس

خراسان

کرمانشاه

شیراز

خارک

مارون

گاز اتان

۱۴۱ دلارهرتن

۲۴۰ دلار هر تن

جم

مخلوط اتان و مایع (عمدتا اتان)

اتان: ۱۴۱ دلارهرتن

خوراک مایع: قیمت فوب خلیج فارس با اعمال ۵% تخفیف

اتان: ۲۴۰ دلار هر تن

خوراک مایع: قیمت فوب خلیج فارس با اعمال ۱۵% تخفیف

امیرکبیر

مخلوط اتان و مایع (عمدتا مایع)

اتان: ۱۴۱ دلارهرتن

خوراک مایع: قیمت فوب خلیج فارس با اعمال ۵% تخفیف

اتان: ۲۴۰ دلار هر تن

خوراک مایع: قیمت فوب خلیج فارس با اعمال ۱۵% تخفیف

شازند

مایع

خوراک مایع: قیمت فوب خلیج فارس با اعمال ۵٪ تخفیف

خوراک مایع: قیمت فوب خلیج فارس با اعمال ۱۵٪ تخفیف

منبع: روزنامه دنیای اقتصاد، شماره ۳۰۵۵

۲-نرخ خوراک صنعت پتروشیمی در منطقه از آنجا که گاز طبیعی جزو محصولاتی است که فاقد قیمت جهانی بوده و قیمت آن از منطقه‌های به منطقه دیگر متفاوت است، نمی‌توان قیمت خوراک پتروشیمی‌های ایران را با کشورهای اروپایی، آمریکایی و ... مقایسه کرد. اما بررسی قیمت گاز طبیعی در منطقه می‌تواند اطلاعات مناسبی را به دست دهد، چرا که کشورهای منطقه هم به لحاظ منابع گازی و هم به لحاظ تکنولوژی- در وضعیت نسبتاً مشابهی قرار دارند.

پایین‌ترین نرخ خوراک در منطقه، مربوط به رقیب اصلی ایران یعنی عربستان سعودی است. عربستان به ازای هر مترمکعب گاز طبیعی ۶۵/۲ سنت از پتروشیمی‌ها دریافت می‌کند. بعد از عربستان، عمان و ایران به ترتیب با ۷/۲ و ۸/۲ سنت به ازای هر مترمکعب، پایین‌ترین نرخ خوراک را دارند. بالاترین نرخ خوراک نیز در منطقه متعلق به بحرین و قطر است. در این دو کشور پتروشیمی‌ها به ترتیب به ازای هر متر مکعب متان، ۷ و ۸۲/۵ سنت پرداخت می‌کنند. متوسط قیمت خوراک منطقه تقریباً برابر ۵۴/۴ سنت است. به عبارت دیگر، قیمت خوراک گازی در ایران حدود ۶۲ درصد پایین‌تر از قیمت متوسط منطقه است. البته نباید فراموش کرد که عربستان به عنوان اصلی‌ترین رقیب ایران، با نرخ پایین‌تری گاز طبیعی را در اختیار پتروشیمی‌ها قرار می‌دهد.

قیمت گاز طبیعی در کشورهای حوزه خلیج فارس و شمال آفریقا

ردیف

کشورها

منطقه جغرافیایی

قیمت گاز

(سنت در NM^۳)

قیمت گاز

(ریال در NM^۳)

(نرخ مبادله ای)

مصارف

عربستان سعودی

خاورمیانه

۲.۶۵

۶۶۲

صنایع شیمیایی و پتروشیمیایی

۲

عمان

خاورمیانه

۲.۷

۶۷۵

۳

ایران

خاورمیانه

۲.۸

۷۰۰

۴

الجزایر

شمال آفریقا

۳.۵

۸۷۵

۵

کویت

خاورمیانه

۴.۲۳

۱۰۵۷

۶

امارات متحده عربی

خاورمیانه

۵.۱۲

۱۲۸۰

۷

مصر

شمال آفریقا

۵.۳

۱۳۲۵

۸

قطر

خاورمیانه

۵.۸۲

منبع: سایت خبری تحلیلی اقتصاد ما

۳-تاثیر افزایش نرخ خوراک بر سودآوری و قیمت محصولات شرکت‌های پتروشیمی حاضر در بورس سودآوری زیاد شرکت‌های پتروشیمی- گازی به دلیل خوراک ارزانی است که در اختیار این بنگاه‌ها قرار می‌گیرد؛ از این رو افزایش نرخ خوراک گازی پتروشیمی‌ها می‌تواند اثرات مهمی بر سودآوری این شرکت‌ها داشته باشد. در صورتی که نرخ خوراک پتروشیمی‌ها به رقم ۱۳ سنت (۳۲۰۰ ریال بر اساس نرخ مبادله‌ای ۲۴۷۷۰ ریالی) افزایش پیدا کند، سوددهی شرکت‌های پتروشیمی حاضر در بورس اوراق بهادار تهران، مطابق جدول زیر، دستخوش تغییر خواهد شد. در اثر افزایش نرخ خوراک، پتروشیمی مارون که از گاز اتان به عنوان خوراک استفاده می‌کند، در مقایسه با سایر بنگاه‌های پتروشیمی، کمترین کاهش در سود پیش‌بینی شده برای سال ۱۳۹۲ را تجربه خواهد کرد. سود پیش‌بینی شده برای هر سهم این شرکت در سال ۱۳۹۲ برابر ۶۴۹۳ ریال است که در صورت افزایش نرخ خوراک به ۲۴۰ دلار (به ازای هر تن اتان) به میزان ۱۰۶۶ ریال کاهش خواهد یافت. این میزان کاهش به معنای نزول ۱۶ درصدی در سود پیش‌بینی شده این شرکت است. بیشترین میزان کاهش نیز مربوط به پتروشیمی پردیس است. خوراک اصلی این پتروشیمی گاز متان است و در حال حاضر در بودجه سال ۱۳۹۲ این شرکت به ازای هر مترمکعب آن، ۷۶۸ ریال در نظر گرفته شده است. در صورتی که نرخ خوراک به ۳۲۰۰ ریال افزایش پیدا کند این شرکت، کاهش قابل توجهی به میزان ۲۹۶۷ ریال و یا ۶۶ درصد در سود پیش‌بینی شده را شاهد خواهد بود. در حالت کلی، در صورت افزایش حدود چهارصد درصدی نرخ خوراک (۳۲۰۰ ریال به ازای هر مترمکعب)، به طور میانگین سودآوری شرکت‌های پتروشیمی گازی به میزان ۳۰ درصد کاهش خواهد یافت که این رقم در مقایسه با افزایش ۴۰۰ درصدی نرخ خوراک رقم قابل توجهی به حساب نمی‌آید.

از سوی دیگر، توجه با این نکته ضروری است که شرکت‌های پتروشیمی توان قیمت‌گذاری چندانی ندارند. دلیل آن هم این است که محصولات صادراتی این شرکت‌ها بر حسب قیمت جهانی به فروش می‌رسد و محصولات داخلی نیز، عمدتاً توسط دولت قیمت‌گذاری می‌شود. بنابراین افزایش نرخ خوراک، تنها می‌تواند هزینه‌های تولید و بهای تمام شده محصولات را افزایش دهد و نمی‌تواند تاثیر چندانی بر قیمت فروش محصولات داشته باشد.

تاثیر افزایش نرخ خوراک بر سودآوری شرکت‌های پتروشیمی گازی حاضر در بورس

پتروشیمی

خوراک مصرفی

قیمت فعلی خوراک در بودجه ۹۲ (ریال به ازای هر مترمکعب و یا تن)

قیمت آتی خوراک (ریال به ازای هر مترمکعب و یا تن)

مصرف گاز (میلیون متر مکعب و یا تن)

تعداد سهام (میلیون سهم)

EPS سال ۹۲ (ریال)

کاهش در EPS در اثر افزایش قیمت خوراک

فن آوران

گاز متان

۱۲۰۰

۳۲۰۰

۷۴۱

۹۵۰

۵۵۵۹

۱۵۶۰-(۲۸٪)

زاگرس

گاز متان

۷۷۴

۳۲۰۰

۲۸۶۱

۲۴۰۰

۶۰۱۹

(۲۸۹۲-۴۸٪)

پرديس

گاز متان

۷۶۸

۳۲۰۰

۱۲۲۰

۳۰۰۰

۴۵۰۷

(۲۹۶۷-۶۶٪)

خراسان

گاز متان

۷۰۰

۳۲۰۰

۲۵۳

۱۷۹۰

۲۱۱۰

(۳۵۳-۱۷٪)

کرمانشاه

گاز متان

۷۰۰

۳۲۰۰

۵۳۳

۱۷۶۵

۲۰۲۳

)(%۳۷-(۷۵۵

شیراز

گاز متان

۷۰۰

۳۲۰۰

۳۲۲

۲۵۵۰

۱۴۵۲

)(%۲۲-(۳۱۶

خارک

گاز متان

۷۰۰

۳۲۰۰

۱۲۷۲

۱۰۰۰

۵۷۶۵

(۳۱۸-۵۵٪)

مارون

گاز اتان

۲۱۳ دلارهرتن

۲۴۰ دلارهرتن

۶۳۱۸۵۱۸

۴۰۰۰

۶۴۹۳

(۱۰۶۶-۱۶٪)

منبع: محاسبات بر مبنای صورتهای مالی و گزارش عملکرد شرکتهای

۴-نتایج افزایش نرخ خوراک گاز پتروشیمیهای افزایش نرخ خوراک پتروشیمیهای گازی همانند هر تصمیم اقتصادی دیگر، در کنار آثار مثبتی که سیاستگذاران اقتصادی مدنظر دارند میتواند آثار نامطلوبی نیز از خود به جای بگذارد. بنابراین دستیابی به اهداف مثبت طرح در گرو برنامه‌ریزی دقیق و اجرای حساب -شده آن است. البته اینکه آیا منافع اجرای این طرح بیش از هزینه‌های آن است، مسئله‌ای است که دولت می‌باید با استفاده از یک تحلیل هزینه و فایده پیش از اجرای این طرح به آن پاسخ دهد. در زیر به چند نکته مهم در مورد اجرای این طرح اشاره می‌شود:

• دولت با اجرای این طرح میتواند منبع درآمدی جدیدی را برای خود ایجاد کند. به عبارت دیگر، دولت اگر نرخ خوراک را از ۸/۲ سنت به ۱۳ سنت افزایش دهد، فقط از هشت شرکت پتروشیمی حاضر در بورس که در جدول بالا آمده است، میتواند حدود ۲۶۰۰ میلیارد تومان درآمد داشته باشد. این طرح با در نظر گرفتن سایر شرکتهای بورسی و غیر بورسی به گفته خود مسئولان، توانایی ایجاد درآمد ۴/۲ میلیارد دلاری را برای دولت دارد. بنابراین، در شرایط کنونی دولت، که وضعیت درآمدی دولت چندان مطلوب نیست و طرح هدفمندی یارانه‌ها و همچنین مسکن مهر، معضلات فراوانی را برای دولت ایجاد کرده است، چنین رقمی می -تواند منبع مناسبی برای جبران کسری بودجه به شمار آید و حل بسیاری از مشکلات دولت را تسهیل کند.

• گرچه نرخ خوراک ۸/۲ سنتی جزو پایین‌ترین نرخهای منطقه و حتی جهان است، اما نباید فراموش کرد که رقیب اصلی ایران، یعنی عربستان، با نرخ کمی کمتر از نرخ کنونی ایران، گاز را در اختیار پتروشیمیهای خود قرار می‌دهد. بنابراین افزایش زیاد نرخ خوراک، میتواند قدرت رقابت پتروشیمیهای گازی ایران را در مقابل رقبای منطقه سلب کند. همچنین نباید فراموش کرد که گرچه نرخ پایین خوراک سبب شده است که توسعه صنعت پتروشیمی به صورت نامتوازن صورت گیرد و پتروشیمیهای گازی رشد بیشتری در مقایسه با پتروشیمیهای مایع داشته باشند، اما باید این امر مورد توجه قرار گیرد که گاز مورد استفاده پتروشیمیها مستخرج از مخازنی است که با رقبای ایران در زمینه پتروشیمی، مشترک است و این رقبا به

سرعت در حال استخراج گاز از این مخازن و عرضه آن با قیمت بسیار کم هستند. بنابراین، با افزایش نرخ خوراک، ممکن است سرمایه‌گذاری در بخش پتروشیمی‌های گازی هم برای سرمایه‌گذاران خارجی و هم برای سرمایه‌گذاران داخلی دیگر مقرون به صرفه نباشد و رقبا گوی سبقت را از ایران بگیرند.

• نوع گازی که در صنایع پتروشیمی مورد استفاده قرار می‌گیرد به لحاظ ارزش ذاتی متفاوت از گازی است که به کشورهای منطقه صادر می‌شود. گاز صادراتی به کشور ترکیه گاز غنی شده است، بنابراین قیمت‌گذاری خوراک پتروشیمی بر اساس گاز صادراتی به ترکیه روش صحیحی نیست. از سوی دیگر، قیمت گاز صادراتی به صورت تابعی خطی از قیمت نفت تعیین می‌شود. پیشتر و قبل از کشف منابع عظیم گازی در آمریکا، قیمت گاز ارتباط تنگاتنگی با قیمت نفت داشت، اما قیمت گاز سال‌هاست که رابطه معنی‌داری با قیمت نفت ندارد. بنابراین قیمت‌گذاری گاز بر مبنای قیمت نفت روش درستی به نظر نمی‌رسد.

• افزایش قیمت خوراک پتروشیمی‌ها در صورتی آسیب کمتری به این بخش می‌زند که دولت، قیمت محصولات این پتروشیمی‌ها را در داخل به صورت دستوری تعیین نکند و اجازه دهد تا قیمت این محصولات افزایش پیدا کند. این امر موجب می‌شود تا حداقل قسمتی از افزایش قیمت خوراک به صنایع پایین دستی انتقال پیدا کند و هم انگیزه- فروش محصول برای پتروشیمی‌های گازی خصوصی در بازار داخلی فراهم می‌آید. از سوی دیگر، با آزادسازی قیمت‌ها دولت می‌تواند از زیان‌دهی شرکت‌های با خوراک مایع نیز جلوگیری کند.

• دولت، در صورتی که اجازه دهد تا تسعیر ارز شرکت‌های پتروشیمی بر اساس نرخ ارز بازار آزاد و نه با نرخ ارز مبادله‌ای صورت گیرد، می‌تواند از کاهش بیش از حد سود بنگاه‌ها جلوگیری کند و تا حد زیادی جلو آثار منفی افزایش قیمت خوراک بر پتروشیمی‌های گازی را بگیرد.

• دولت، به جای اینکه نرخ خوراک گازی را افزایش دهد، می‌تواند همانند کشور عربستان مالیات بر سود از پتروشیمی‌های گازی دریافت کند. چرا که افزایش نرخ خوراک می‌تواند به مقدار زیادی سود برخی از پتروشیمی‌های گازی را که خوراک سهم مهمی را در قیمت تمام شده آنها دارد، تحت تاثیر قرار دهد و حتی ممکن است موجب زیان ده شدن چنین بنگاه‌هایی شود. با دریافت مالیات بر سود، هم می‌تواند از زیان ده شدن احتمالی برخی از واحدهای پتروشیمی گازی جلوگیری کند و هم از درآمد به دست آمده از مالیات، برای سرمایه‌گذاری در بخش پتروشیمی‌های با خوراک مایع و یا سایر صنایع پاییندستی استفاده کند.

• دولت به دنبال ایجاد توازن در دو بخش پتروشیمی با خوراک مایع و گاز است و برای دستیابی به این هدف، قصد دارد تا نرخ خوراک پتروشیمی‌های گازی را تا حدود ۱۳ سنت به ازای هر مترمکعب گاز افزایش دهد. نرخ خوراک گازی ۱۳ سنتی در صورتی که تحقق یابد، بالاترین نرخ خوراک در منطقه و جزو بالاترین نرخ‌های خوراک در جهان خواهد بود. چنین افزایشی در نرخ خوراک گازی هر چند به طور قریب به یقین مزیت سرمایه‌گذاری در بخش پتروشیمی‌های گازی را کاهش می‌دهد، اما ممکن است تخفیف ۱۵ درصدی برای پتروشیمی‌های با سوخت مایع، همچنان نتواند برای سرمایه‌گذاران جذابیت خاصی را برای سرمایه‌گذاری در این بخش ایجاد کند و این بدین معنی است که صنعت پتروشیمی در صورت وقوع چنین وضعیتی با یک بحران جدی روبرو خواهد شد.

• منتقدان وضعیت کنونی نرخ خوراک گازی، عنوان می‌کنند که سود کلان پتروشیمی‌ها رانتی است که به جیب سهامداران شرکت‌های پتروشیمی گازی سرایز می‌شود. اما نباید فراموش کرد که صنعت پتروشیمی جزو صناعی است که سالانه میلیاردها دلار درآمد ارزی برای کشور ایجاد می‌کند و اشتغال زیادی را در کشور ایجاد کرده است. از سوی دیگر عمده گاز مصرفی در کشور به مصارف گرمایی و حرارتی می‌رسد و میزان گاز مصرفی پتروشیمی‌ها در مقابل آن، ناچیز است. بنابراین بهتر است برای جلوگیری از کاهش زیاد چنین درآمدهایی، در قیمت گاز مصرفی سایر بخش‌ها نیز تجدید نظر صورت گیرد و قیمت گاز مشترکان پرمصرف به صورت تصاعدی افزایش یابد. همچنین می‌باید در کنار افزایش قیمت، طرح‌های اصلاح الگوی مصرف نیز مورد توجه قرار گیرد و بنگاه‌های پرمصرف موظف به اصلاح ساختار مصرفی انرژی خود شوند.

• اکثر پتروشیمی‌های گازی کشور، مجهز به آخرین فناوری‌های روز دنیا هستند. همچنین از دیگر سو، تولید محصولات پتروشیمی به گونه‌ای است که برای تولید میزان خاصی از محصول می‌باید مقدار ثابتی از خوراک مورد استفاده قرار گیرد و از آنجایی که هزینه خوراک قسمت عمده‌ای از هزینه‌های تولید پتروشیمی‌های گازی را شامل می‌شود موجب می‌شود

که این صنعت، انعطاف‌پذیری لازم را برای افزایش بهره‌وری نداشته باشد. بنابراین با افزایش نرخ خوراک، نمی‌توان انتظار داشت که بهره‌وری این شرکت‌ها حداقل در کوتاه‌مدت دستخوش تغییرات چشمگیری شود.

موارد فوق، نکاتی بود که به نظر می‌رسد، می‌باید دولت در طرح افزایش نرخ خوراک گازی پتروشیمی‌ها مد نظر قرار دهد. آنچه که مسلم است در سال‌های گذشته، پتروشیمی‌های گازی سود‌های کلانی را داشته‌اند و آن بدین دلیل است که قیمت ریالی خوراک پتروشیمی‌های گازی در طی چند سال گذشته ثابت بوده است اما نرخ ارز در این مدت افزایش چشمگیری داشته است که سبب ایجاد درآمدهای ریالی فراوانی برای این شرکت‌ها و به تبع آن سود برای این پتروشیمی‌ها شده است. از سوی دیگر، پتروشیمی‌های با خوراک مایع نیز به این دلیل که خوراک خود را به قیمت دلاری فوب خلیج فارس تهیه می‌کنند، با افزایش نرخ ارز، شاهد افزایش فراوانی در قیمت خوراک خود بوده‌اند و این موضوع موجبات کاهش سودآوری این شرکت‌ها را فراهم آورده است. در مجموع، ارزانی نرخ خوراک گازی موجب شده تا سرمایه‌گذاران حاضر به سرمایه‌گذاری در بخش خوراک مایع نباشند. بر طبق مواردی که در بالا بدان اشاره گردید، به نظر می‌رسد که افزایش بیش از حد نرخ خوراک در حال حاضر به ضرر صنعت پتروشیمی کشور است. ایران بنا بود که در سال ۱۴۰۴ به لحاظ ارزش محصولات صنعت پتروشیمی رتبه اول در منطقه خاورمیانه باشد، اما در چند سال گذشته به دلایل تحریم و مسائل مدیریتی، نه تنها در وضعیت این صنعت در سطح جهانی و منطقه‌ای بهبودی حاصل نشده است بلکه وضعیت به مراتب بدتر نیز شده است. بنابراین در چنین شرایطی، افزایش بیش از حد نرخ خوراک می‌تواند مزیت رقابتی ایران را سلب کند و صنعت پتروشیمی ایران را در وضعیت نامطلوب‌تری قرار دهد. در چنین موقعیتی، به نظر می‌رسد که دریافت مالیات بر سود و همچنین تخفیف بیش از ۱۵ درصد برای خوراک مایع، گزینه مناسب‌تری در مقایسه با افزایش نرخ خوراک برای صنعت پتروشیمی به شمار می‌آید.

فهرست منابع:

<http://www.farsnews.com>

<http://ayaronline.ir>

<http://www.snn.ir>

<http://tnews.ir/khabar>

<http://www.magiran.com>

<http://www.doornamaa.ir>

<http://bourseyes.ir>

<http://www.naftnews.net>

<http://www.boursenews.ir>

<http://www.donya-e-eqtasad.com>

کلیه حقوق متعلق به روابط عمومی شرکت ملی صنایع پتروشیمی می باشد.